

4. Bibliographie der Schriften

August Hermann Franckens, S. Theol. Prof. & Past. til S. Ulrich i Halle, og Gymnasii Scholarchæ, Haand=Postill, Eller Korte Prædikener Paa Søndage og ...

Francke, August Hermann

Kopenhagen, 1752

Sondagen efter Midfaste.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

den forriensete giver dem den, som troe, saa troe og vi, o! Herre, hielp vor vantroel! Vi underkaste os dit evige kierligheds raad, siige synden vor tjeneste op, og formedelst dit kierligheds drag hengive os til retfærdigheds tjeneste. Vi ere intet, formaae og intet; os fkee, som du vil, og som du i dit ord har erklæret dig imod os, og alle dem, der ikke foragte din naade. Amen!
Halleluja!

Søndagen efter Midfaste.

Friheden fra Døden.

Vor Herres Jesu Christi naade, hvilken er bedre end livet, giøre os levende formedelst troen til ham, og opfylde os med, der evige livs kræfter. Amen!

Sættelige i Herren! Jesus sagde til Jøderne: Joh. 8, 34. 35. 36. Sandelig, sandelig jeg siger eder: Hver den, som gjør synd, er syndens tiener.

Men tieneren bliver ikke i huset evindeligen; Sønnen bliver evindeligen. Derfor da Sønnen faaer frigiort eder, skal I være retteligen frie. Derudaf see vi klarlig, 1) hvad for en elendig tilstand vi befinde os udi, saa længe vi tiene synden; 2) hvad vi have at vente i saadan en tilstand; 3) hvo der kand hielppe os ud af saadan en tilstand. Vor elendige tilstand ved syndens tiene-

ste bliver kortelig, men eftertryffelig saaledes beskrevet af vor Frelser, naar hand siger: Sandelig, sandelig jeg siger eder: Hver den, som gjør synd, er syndens tiener. Man behøver ikke at sige mere, for at beskrive et u-omvendt menneskes jammerlige tilstand, end dette, at hand er en syndens tiener, slave og liv-egen, eller, som Skriften kalder det, Rom. 7, 14. **Soldt under synden.** Hvad kunde være grueligere og skammeligere, end at have saadan en herre, og staae under saadan een, i hvilken der er en stridighed imod alt got, ja en stridighed mod den Guddommelige natur selv? Eigesom og synden selv er saaledes beskaffen. Men hvad man kand have at vente ved saadan en tilstand, fatter vor Frelser tilsammen i disse ord: **Men tieneren bliver ikke i huset evindeligen.** Det kand være, vil hand sige, at een bedrager sig saaledes ved sin synds-tieneste, at hand holder sig for et Guds barn, og Gud taaler ham her iblant de sande troende i naadens rige; men det kand dog ingen bestandighed have, men som det heed i 1 Mos. 21, 10. **Udstød tjeneste-qvinden og hendes søn; thi tjeneste-qvindens søn skal ingenlunde arve med den frie qvindes søn;** saa vil det og gaae her med alle dem, der mene, de have lige god ret med sande Guds børn, men tiene synden. De skal ikke blive i Guds huus, eller i de helliges samfund i lyset, men døden skal være dem syndens sold, og de skal udstødes i det yderste mørke, hvor der skal være graad og tænders gnidsel. Og hvo der kand redde og befrie os fra saadan en elendig tilstand, og fra saadan en forfæffelig forventelse om at udstødes

og

og evindeligt stilles fra Gud, lærer derpaa den H. Er-
re Jesus i de øvrige ord, naar han siger: **Søn-
nen bliver evindeligen. Dersom da Søn-
nen faaer frigiort eder, skal I være retteligen
frie.** Den Søn er ingen anden, end han selv,
Jesus Christus, hvilken er sat til en arving over
alle ting. Ebr. 1, 2. Denne er det, der er kommen
til verden, syndere at redde og saliggjøre, der ogsaa
virkelig har forløst, forhvervet og vundet os fra
synd, og fra død, og fra dievelens magt. Saa
meget som staaer til ham, saa har han allerede ud-
rettet og fuldkommet alle ting: thi han har gjort
vore synders renselse formedelst sig selv, og
(efterat han har fuldkommet dette) sat sig hos
Majestæten høyre haand i det høje. Ebr. 1, 3.
Men, skal vi have deel i denne befrielse fra synden
og dens straf, saa maae vi ogsaa for vor deel lade os
frigiøre af ham. Staae vi ham nu ikke imod, men
lade os føre af ham til kundskab om vor siels elendi-
ge tilstand, til troen til ham, og til hiertets foran-
dring, saa erfare vi ogsaa den meget salige tilstand,
hvilken vi formedelst ham oversættes udi. Thi
saa ere vi retteligen frie, saasom han har sagt; frie
fra synden, at den ikke tilregnes os, ey heller hersker
over os; frie fra døden, at den ikke er os nogen død,
men en dør, som aabnes for os, til at gjøre et spring
ind i Guds evige glæde og herlighed, hvor der ingen
ende skal være paa det salige liv; frie fra dievelens
magt, at han ikke kand skade os for et haar, saa
fremt vi kun holde os inde i vor fæstning, det er,
i troen til Jesus. Dette spor til den ædle frihed
tænker jeg i denne time at vise eder, som høre mig

paa nærbærende tiid, ihvorvel det er eder allerede tit
viist, og I ogsaa til deels vel kiende det. Lader eder
oprække til en hiertelig bøn, at paakalde Gud tillige
med mig om hans Hellig Aands medarbeidelse, og
om hans ords velsignelse, udi Herrens bøn: Vor
Fader, du som o. s. f.

Terten.

Joh. Cap. VIII. v. 46-59.

Svo af eder kand overbevise mig om
nogen synd, men siger jeg sand-
hed, hvorfor troe I mig ikke? Svo
som er af Gud, hører Guds ord; derfor hø-
re I ikke; thi I ere ikke af Gud. Da svare-
de Jøderne, og sagde til ham: Sige vi ikke
vel, at du er en Samaritaner, og haver
dievelen? Jesus svarede: Jeg haver ikke
dievelen; men jeg ærer min Fader, og I
vanære mig. Men jeg søger ikke min ære;
der er den, som søger den, og dømmes.
Sandelig, sandelig jeg siger eder: Dersom
nogen holder mit ord, skal han ikke see dø-
den evindeligen. Da sagde Jøderne til han-
nem: Nu kiende vi, at du haver dievelen:
Abraham er død, og Profheterne, og du
siger: Dersom nogen holder mit ord, han
skal ikke smage døden evindeligen. Mon
du er større end vor fader Abraham, hvil-
ken

ken er død? og Profheterne ere døde; hvem gjør du dig selv til? JEsus svarede: Der-
 som jeg ærer mig selv, er min ære intet;
 men der er min Fader, som mig ærer, hvil-
 ken J sige, at hand er eders Gud. Og J
 have ikke kiendt ham, men jeg kiender
 ham; og dersom jeg sagde: Jeg kiender
 ham ikke, da blev jeg en lognere, ligesom J.
 Men jeg kiender ham, og holder hans ord.
 Abraham eders fader blev glad, at hand
 skulde see min dag, og hand saae den, og
 glædde sig. Da sagde Jøderne til ham:
 Du er ikke endnu halvtrediesindstive aar
 gammel, og haver du seet Abraham? JEs-
 sus sagde til dem: Sandelig, sandelig jeg
 siger eder, førend Abraham blev, er jeg.
 Derfor optog de stene, at de vilde kaste
 dem paa ham; men JEsus skulde sig, og
 gik ud af templet.

Glædelige i HErren! Jeg erindrer mig, at jeg for
 et aar siden har i besynderlighed taget det 5 1.
 vers i betragtning af den oplæste tekst, og udaf sam-
 me vers handlet om det evige liv. Ihvorvel jeg nu
 maatte tage i betænkning, om jeg end eengang skul-
 de udvælge det bemeldte 5 1. vers frem for andre, og
 rette den hele prædiken derpaa; saa holder jeg dog
 alligevel for, at dette er det allerfornødenste og nyt-
 tigste for eders sieler; hvilket er mig alt aarsag nok til
 ogsaa paa nærværende tiid fornemmelig at blive

derved, og bare saa viit at tage det øvrige af tæp-
 med, som det synes at behøves til den forehavende
 materie. Ligesom vi nu den gang udaf bemeldte
 deylige sprog: Sandelig, sandelig jeg siger
 eder: Dersom nogen holder mit ord, skal
 hand ikke see dødrn evindeligen, have betrag-
 tet det evige liv; saa ville vi paa nærværende tiid af
 det samme overveie

Friheden fra Døden;

Hvorved det da maa komme an paa tvende
 spørgsmaale:

I. Hvad er friheden fra døden?

II. Hvorledes erlanges den?

Ærre Jesu, giv lys og ret, at vi maae er-
 kende din sandhed, paa det sandheden
 maa frigøre os. Amen!

Afhandling.

Sættelige i Herren! Ligesom Lutherus siger
 i sin Catechismus: Liv og salighed
 følge af fornødenhed med syndernes
 forladelse; saa maae vi billig sige: Med
 frihed fra døden følger af fornødenhed frihed fra
 synden og dievelens magt, og der er sand frihed i
 tiid og evighed, intet, uden liv, fred, glæde og
 evig salighed. Hvo som har eet, har det altsam-
 men; og hvo som ikke har det altsammen, hand
 har intet. Christus er ikke adspildt eller temlæst;
 hvo som har ham, hand har ham gandske, og hvo
 som har ham, hand har det evige liv. i Joh. 5, 12.
 Derfor har man kun nodig at tage fat paa eet styk-
 ke,

te,

fe, saa har man alt det øvrige: thi det hænger alt til-
sammen i een Kiede. Saa tage vi nu denne gang fri-
heden fra døden til vores betragtning, og spørge:

I. Hvad er frihed fra døden?

Hør derom Christi ord: Sandelig, sande-
lig, er hans ord, jeg siger eder: Der som no-
gen holder mit ord, skal han ikke see døden
evindeligen. Hører det ogsaa af hans fienders
mund: Du siger, sagde de, der som nogen hol-
der mit ord, han skal ikke smage døden
evindeligen. Bisselig, friheden fra døden maa
være noget saare got, kosteligt og herligt, og saadan
en sag, som man billig maa bære en forlængsel ef-
ter, og ikke give sig til freds, førend man har erlan-
get den. Naar det er vigtige ting, den Herre Je-
sus siger, saa siger han dem en allene, men han
setter og foran: Jeg siger eder. Naar han nu
føyer dertil: Sandelig, jeg siger eder, saa maa
det han siger, endnu være vigtigere; men bruger
han en dobbelt bekræftelse, og siger: Sandelig,
sandelig jeg siger eder, saa tør vi ikke tvile paa,
det er jo det allervigtigste, som han har havt i sinde
at udsige. Thi da skal vi saaledes tænke: Den
Søn, som er i Faderens Skød, vil nu sige os et ord,
og vækker os ligesom op, og erindrer os om, at det
er ham selv, der vil sige os det. Han legger og
en bekræftelse dertil, ja, paa det vi maae agte det
des høiere, en dobbelt bekræftelse. Det maa jo
være noget stort, og det maa være os over al maa-
de magtpaaliggende. Der skal da alting røres i
os, blive opvakt og muntert; og vi skal, om jeg saa
maa

maa tale, spidse øren, og, som Skriften taler, Psal. 45, 11. bøye dem til at høre, merk nye just derpaa, og anvende al den forstand, Gud har givet os, dertil, at vi jo for alting maae høre, forstaae og lære, hvad det er, den Herre Jesus med saa stor alvorlighed og eftertryk vil indskærpe os. Nu saa hører da, hvad den Herres Jesu mund siger: Der som nogen, siger hand, holder mit ord, skal hand ikke see døden evindeligen. Hører det, hand lover frihed fra døden. Seer dog, hans arrigste fiender merkede det selv, at dette maa være noget meget besynderligt og overmaade stort, om de endsfiont antog det med en bespottelses aand, og adtydede denne herlige forjættelse paa det verste. Thi de sagde: Abraham er død, og Prophetterne, og du siger: Der som nogen holder mit ord, hand skal ikke sinage døden evindeligen. De vilde sige saa meget: O! det er noget meget stort: det har Abraham ikke havt, eller lovet andre, og Propheterne ikke heller, hvad du der lover, nemlig frihed fra døden. Altsaa maatte ogsaa fienderne erkiende, og give vidnesbyrd om, at dette maa være noget stort og overvættets herligt. Der fand heller ingen iblant os tvile paa, at dette jo maa være et kosteligt gode, ikke at skulle døe, men leve evindeligt. Kommer hid, alle denne verdens vise, bringer alle eders konster tilsammen. Hvad give de eder? I maae dog døe, ligesom daa- rerne, med al eders konst, wiisdom og lærdom. Her- hid! Jesus Christus, den Guds evige Wiisdom, giver mere i tre ord, end I ere gode for at give i millioner af bøger. Dette ord: Der som nogen
hol-

holder mit ord, skal hand ikke see døden evindel-
delig, er kosteligere, end eders hele fram.

J sige: Nu, det høre vi vel, at det er noget stort
og kosteligt, og vi vilde ogsaa gierne have det. Thi
mennesket har livet saa kiert, at hand endnu heller
vilde beholde et temmelig elendigt liv, end reent mis-
ste det. Mangen een vilde gierne ligge længe syg,
længe i fængsel, o. s. f. dersom hand kun ikke skulde
døe. Men vi see jo for øyne, at hverken troende el-
ler vantroe, onde eller gode blive ved live, men døe
tilsammen, og det er jo sandt, hvad Føderne have
sagt, at Abraham er død, og at Propheterne
ere døde. Hvordan skal vi da forstaae det, at een,
der holder Christi ord, ikke skal smage døden evinde-
lig? Hvad er det vel for en frihed fra døden, naar
man alligevel maa døe?

Det vil jeg ordentlig, og dog kortelig sige dig, hør
du kun til, kiære menneske.

Formedelst synden er døden kommen i verden,
saasom vi fand lære af det 3. capitel i 1 Mos. Bog,
og af det 5. cap. i Ep. til de Rom. v. 12. og ellers af
den gandske Hellige Skrift. Men du maa tage
meget feyl i din regning, i fald du vilde allene for-
staae det om det øyeblik, da legem og siel stilles fra
hinanden, saa at der intet gif foran, eller fuldre der-
paa, som man kaldte død. Ved synden døer men-
nisket først af fra Gud, da endnu legem og siel ere
tilsammen, saaledes, at hand seer ud for menneske-
ne, som en levende, og er dog virkelig død for Gud.
Thi det liv, som er af Gud, har hand ikke udi sig,
og hvad hand har af liv, det er ikke det sande liv.
Hand er derudi, ligesom sæet, om hand endstiont
har

har fornuft, og er klogere, end sæt. Thi sæt lever efter det naturlige, men ikke efter det aandelige og af Gud virkede liv. Ja hand er endnu meget elendigere, end sæt. Thi hand beholder alligevel en uddelig siel. Om derfor end legemet falder hen, saa døer dog sielen ikke; men ligesom den allerede er aandelig død ved overtrædelse og synd, det er, er uden for Gud og under dommen og fordømmelsen, saa bliver den i sin deel, naar legemet døer bort, in hoc statu mortis, eller i saadan sin døde tilstand. Herom har ogsaa sielen et forskreffeligt vidne i sig, nemlig den onde samvittighed. Den maa den søge at dæmpe, som den vil, saa kand den dog ikke hindre eller afværge den sammes stedsevarende anslagelse. Og denne stedsevarende anslagelse giver den vidnesbyrd om en doms dag, der maa være tilkommende. Deraf kommer frygt og forskreffelse for døden, at den ikke gierne vil til at tænke paa, den skal døe. Bliver da alligevel endelig livets traad sønderrevet, og sielen farer hen i ubodfærdighed, saa er ogsaa det baand i tu, i hvilket den endnu saa viit har hængt ved Gud, at der dog endnu altid har været haab om, at den kunde omvendes og komme til Gud, og ogsaa endnu her, som i naadens rige, komme til et levende haab udaf Guds ord, om den endskönt virkelig ikke haver havt det samme; og nu, da, som sagt er, livets traad saaledes er sønderrevet, er der intet, uden status mortis, lutter død, evig død, evig fortvilelse, evigt mørke og evig qval.

Nu vi da have hørt, hvad døden er, saa lader os ogsaa spørge: Hvad er da frihed fra døden?

den? Det er den, naar Gud ophæver det ord: Du skal døe døden, 1 Mos. 2, 17. og nu udsiger den naade-sententz til sielen: Lev. Ez. 16, 6. Naar dette skeer i sielen, saa gaaer da lyset op for den i mørket, og den fatter et haab i sit allerinderste, at den skal leve evindeligt hos Gud. Dette liv er nu i sandhed udi den, og den kommer sig selv ikke heller anderledes for, end som een, der er bleven levende af døde; den har Guds naade og Guds retfærdighed, og veed, at den er Guds barn og arving. Dette nye liv er saa kraftigt udi den, at den ikke mere ræder synden, som tilforn, om den endstønt maa lide den i sit fisd: thi den er nu bleven syndens herre, og hersker over den. Da seer den nu vel, at dette legeme maa henfalde, og ders syndige tilstand forandres, efterdi fisd og blod ikke kand gaae ind i Guds herligheds rige; 1 Cor. 15, 50. men det kand den nu ikke ansee for nogen død: thi den har det evige liv udi sig. Lad legemet bortfalde, den hører derfor ikke op at leve. Legemet er den i vejen, ligesom en væg kand være een i vejen, og den er glad ved, at Gud vil tage denne væg bort, paa det den kand komme til den rette fuldkomne nydelse af sit liv, nemlig til Guds høystsalige beskuelse. Gaader nu det naturlige livs traad i tu, saa seer den sig i Guds, sin himmelske Faders, fisd, og lever hos ham i Kierlighed og i glæde, indtil den time kommer, da dens legeme ogsaa maa frem igien, ikke saadan som tilforn, men aandelig og udi Guds kraft, og den altsaa i det forklarede legeme boer og lever hos Gud til evig tiid, fri fra al døm og fra den evige

evige fordommelse. Seer, det er frihed fra døden. Hvo som haver øren at høre med, hand høre!

Den anden Deel.

Nu vi spørge nu ogsaa for det andet: Hvorledes erlanges da denne frihed fra døden? Det lader os atter lære af den Herres Jesu egen mund. Dersom nogen, siger hand, holder mit ord, skal hand ikke see døden evindelig. Det er jo klart nok. Jesus er selv den Mand, af hvilken og formedelst hvilken den frihed fra døden erlanges. Abraham var det ikke, og ikke heller Propheterne. Jøderne sagde: Mon du er større end vor fader Abraham, hvilken er død? og Propheterne ere døde. Ja, J Kiere Jøder, Jesus er større end eders fader Abraham, og end alle Propheter. Hand er den eneste Midlere imellem Gud og mennisken. Det er ham allene, der formedelst døden har affkaffet den, som havde dødens kraft, Ebr. 2, 14. og der ogsaa har til intet gjort døden, men ført liv og uforkrænkkelighed til lys. 2 Tim. 1, 10. Er nu det vor alvor, at vi gierne ville lære, hvorledes friheden fra døden erlanges, og vil vi vide det til den ende, at vi kand selv erlange denne frihed, saa maae vi komme til denne Mand, nemlig til Jesus, paa det vi maae have livet. Saa længe vi tiene synden, ere vi paa morderens vej. Vor siel er aandelig død, og maa ey allene skilles fra legemet, men maa ogsaa døe den anden og evige død, saasom Skriften kalder det. Derimod kand inter hielp, man maa være saa vijs, saa lærd, saa æret, saa

saa tiig, som man allermeest vil; der er intet andet for, end den bittre død, om den endskönt her skjuler og forstikker sig nok saa vel under det kiødelige sinds raserie, ja endog under den naturlige ærbarhed. Den legemlige død skal nok saa viit gjøre sielen ædrue, at den maa føle, at den har været i døden her, og da maa være derudi endnu.

Naar sielen nu saaledes er her i den aandelige død, saa kommer JEsus til den i sit ord, og siger: Omvend dig, erkjend, hvad for jammer og hierres forrig det fører med sig, at forlade HErren din Gud, og ikke frygte ham. Siger nu sielen: Ach! ja! HErre, jeg vil gierne erkjende det, omvend du mig kun ret, jeg vil gierne være omvendt, og afstaae fra synden, giv mig ikkun naade dertil. Inod: staaer den da ikke, men følger Guds kraftige draggen, der fører den med kierligheds seker ind i den saaliggjørende poenitents, saa settes den vel i bedrøvelse over sin hidindtil elendige tilstand, og at den dertil ikke engang har erkjendt, at det endnu har staaet saa elendig og jammerlig til med den; men den HErres JEsu ord ligger den i sinde: Dersom nogen holder mit ord, skal han ikke see døden evindelig; dette skaffer den et livsens haab. Ach! kiere HErre, siger den da, hvordan skal jeg bære mig ad, at jeg kand holde dit ord? Jeg er jo idel synd, og soldt under synden. Hvilket er da dit ord? Siig mig det, og giv mig kraft til at holde det, paa det jeg ikke skal see døden evindelig. Den HErre JEsus svarer den: Troe paa Evangelium, det er mit ord. Siger sielen videre: Hvad er da det for et Evangelium? Siig mig det, paa det jeg maa

I. Deel.

D D

troe,

troe, og blive salig. Saa svarer den H^Errer J^Esus: Det er Evangelium, at jeg er den, der kand og vil give dig livet; Jeg er dertil kommen i verden, at jeg vil gjøre syndere salige; Jeg er død for dine synder, der har jeg overvundet døden; Jeg er opstanden, og lever evindelig, paa det jeg kand give dig livet, og du ogsaa maa leve med mig evindelig; hold dig til mig. Synden er nu herefter din fiende, en fiende, som jeg har overvundet, og som jeg har forløst dig fra; Jeg forlader dig alle dine synder, vil ogsaa hielpe dig at stride imod din fiende synden, og af naade forlene dig af den Kraft, som hør til liv og gudsfrygtighed. Troer du det? Ja, siger sielen, jeg troer det, ach! H^Errer, hielp min vantro. Der kommer man da i sin omvendelse videre frem til at faae troen; der er et arbeid i sielen: thi den vilde gierne tilegne sig alle Christi skionne forjættelser, men den kand ikke saa, som den gierne vilde. Da bliver der en kurren, en sukken, og en vænen, at troen af Gud maa gøres mere kraftig; der er hunger og tørst efter retfærdighed. Det seer da den H^Errer J^Esu fromme og kjerlige hierte. Hvad skeer da? For sielen venter det, gaaer lyset op for den i mørket; den naadens Aand, der sendes af Christo i hjerter, virker ved Evangelium kraftig udi den, og overbeviser den om syndernes forladelse, da udraaber den: Alle mine synder ere mig forladne, triumph! victoria! Den H^Errer J^Esus har jo selv givet sig hen for mig; hand har elsket mig, og toet mig reen af alle mine synder; den, som ikke vidste af synd, er gjort til et synd-offer for mig af Gud: i ham er jeg nu den retfærdighed, som gielder for Gud: død, hvor

hvor er nu din braad? Helvede, hvor er nu din sejer? Gud være tak, som har givet mig sejer ved min HErre JEsu Christum. Altsaa har nu sielen frihed fra døden, hvilken den nu ikke besidder i indbildning, men i sandhed og kraft. Her grønnes nu et levende haab, hvilket vorer til som en Guds plante til evigheden; her er nu Christi dag frembrudt, ligesom i den troende Abrahams hjerre: thi det er bleven lyst, og Christus har oplyst sielen. Herefter tiener nu sielen ikke synden mere, men den tiener Christo i retfærdighed, fred og glæde i den Hellig Aand, og Christus, som den saaledes tiener, forlader den daglig og rigelig de overblevne syndige skrøbeligheder, og giver den ogsaa dag fra dag flere guddommelige kræfter, til at aflegge de samme meer og meer, saavelsom og til bedre og stærkere fornyelse til Guds billede, og til en stedsevarende vedhængelse ved ham og hans ord, i hvilket den bliver ved, og altid bedre og bedre erkiender sandheden tillige med den ædle frihed, som stenges den formedelt saadan erkiendelse.

Saa gaaer da nu hen, og tænker alle med mig det ord videre efter, som den HErre JEsus har sagt: Sandelig, sandelig jeg siger eder: Der som nogen holder mit ord, skal han ikke see døden evindelig. Erkiender det ubestrikelig store, kostelige og herlige gode, JEsus har lovet eder, nemlig friheden fra døden, og det salige evige liv. Følger det spor, som dette Christi sprog selv viser eder til, og som Christus ved min ringe tjeneste paa nærværende tiid har anvist eder, saa skal I ikke smage ge døden evindelig. Amen! Amen!

Beslutnings-Bøn.

Min siel! lof **HERren**; og alt det, som ind-
 den i mig er, love hans hellige navn.
Min siel! lof **HERren**; og gleim ingen
 af alle hans velgierninger. Den, som forlæ-
 der dig alle dine misgierninger; den, som
 læger alle dine sygdomme. Den, som gien-
 løser dit liv fra fordervelse; den, som krones
 dig med miskundhed og barmhertigheder.
 Den, som mætter din mund med det gode;
 at din ungdom fornyes, som ørnens. Lover
HERren med mig, **I** som have hørt dette sa-
 liggjorelses ord. **J**a vi love dig, **HERre JESu**,
 for dette ord er gaaet ud af din mund:
 Der som nogen holder mit ord, skal hand ikke
 see døden evindelig. Vi troe det og laa, **HERre JESu**,
 og vil ikke mere være syndens tienere,
 men dine tienere og tienerinder, omvende
 os, og troe paa dit Evangelium, og leve under
 dig i dit rige, og tiene dig i evig retfærdig-
 dighed, ustyldighed og salighed. Hielp du
 os dertil, **HERre JESu**, og gior os salige.
 Amen, ja hielp os, **HERre JESu**.
 Amen! Amen!

~~~~~
 Palme: Søndag.

Den **HERres JESu** gudelige sind,
 saasom man kand kiende det samme for
 hans lidelses tiltrædelse,

udaf